

POMYJE (13) *sb pl t*

o jasne; e *pochyłone* (Cn e jasne).

N pomyjé (5); -é (2), -(e) (3). ◊ G pomyj (1) *FalZioł*, pomej (1) *Mącz*. ◊ A pomyj(e) (4). ◊ I pomyjami (2); -ami (1), -(a)mi (1).

Sł stp, Cn *notuje*, Linde także XVII w.(z Cn).

1. *Brudna woda pozostająca po umyciu naczyń, przeważnie z resztkami jedzenia; colluivies Mącz, Calep, Cn; eluivies Mącz; subluivies Calep (12)* : [Papieżnicy bronią prostym ludziom Krwie Pana Krystusowej] Iáwno ięft wżyftkiemu świátu/ iáko profte ludzi od kielichá odłåtzać i odpychać/ y iáko im pomyie álbo proftą wodę pić s kielichá dawać *KrowObr* 200, 203; *Colluviariorcus*, wieprz z pomey wychowany. *Mącz* 199d, 199d, 200a; *Colluuiio*, *Colluuiies* – Pomiię. *Calep* 216a, [1018]b; [Częstoby musiał woźny jeść [pozew] a pomyj się na nie napijąc, sędzia na sędzie głowy uchylać, albo pod ławę na poradę sobie brać *PismaPolit* 648; *LustrWpol* I 5; *SprChęd* 85].

W połączeniu szeregowym (1): dom wktorem mieřkafz/ niechay będzie daleko od [...] przekopnych wod/ pomyj/ gnoiow/ mieyftcz gdzie bydło ftawa/ gnoiow fwinich zwłafzcza *FalZioł* V 62.

[*W porównaniu*: iże bárzo lekko łobie będzie ważyć Páná Bogá y fłowo iego/ áni wftydu będzie miał ludzkiego/ y sftanie fie ták kwásny wżytek/ że iáko pomyie obrzydliwym będzie przed obliczym miłego Bogá. *GilPos* 75v.]

Zwrot: »pomyjami (z)lać« [szyk 1:1] (2): Gdy go [Jezusa] od Heroda więftz mieli/ wftytyc fie s niego z przykázaniá Herodowégo/ iako z blázna nałmiéwali/ iednij go pomyjami láli *OpecŻyw* 122v; *BielKron* 47; [StryjKron 485 (Linde)].

[*Wyrażenie*: »pomyje plugawe«: Iágiełto był ná czći w Toruniu v Mistrzá, gdzie gdy fię po Mieście przeieźdzał, kuchárká wżytkiego pomyiami plugawymi z kámienice zlałá/ álbo z tráfunku/ álbo z napráwy *StryjKron* 485 (Linde).]

Szeregi: »nieczystości, pomyje« (1): *Colluviaria loca per quae colluivies expurgatur*, Przes które niecziftości/ pomyje wylewáją. *Mącz* 199d.

»smrody i pomyje« (1): Trafiłto fię iřz łam [św. *Anzelmus*] teřz záchorzał niepomału: y gdy fię trochę wfpokoil/ záchwycony więcey niřzli łpiąc/ vyrzał bárzo byłtrą rzekę á mętną/ do ktorey fię wżytki łmrody y pomyie ziemie wżytkiey zbieżály/ á ono fię do niey ludzie cífną/ ktore oná wodá porywála. *SkarŻyw* 334.

2. [*Popłuczyny, zlewki*:

Szereg: »pomyje abo schyłki«: nieftokow teráznieyřzy Kiiowanie wżywali ábo ftudzianek/ bądż teřz bráhy miáfto piwá wparzoney z profá/ ktora ięft máło coř rořna od owych pomyi gorzałcánych/ álbo fchýłkow piwnych z drořdzami zmieřzánych *WerSposób* 11.

W przen: Strzełzcie fie áby nie były ciála wářze obciáżone piyanřftwem. Bowiem gdzye iuř tákowemi pomyiami małłokowymi opoi Szátan kogo/ iuř do rozmáitych kłopotow/ nierządow y wřzetcznořci łáčno go przywodzi *GilPos* 130.]

3. *Płyn wydzielany przez sepię (1)* : Ták fię złodźiey w łwe kłámřtwo/ iák w czernidłto/ kryie/ Iák *Sepia* w łwoy inkaust y w czarne pomyie. *KlonWor* 2.

Synonimy: 3. czernidło, inkaust.

JR